

SALA SEGANTINI SAVOGNIN: Els Gassmann-Nijskens expona

Scutinems or da tgombra

pb. Da venderde passo anfignen igls 17 d'avost expona Els Gassmann-Nijskens alla Sala Segantini a Savognin. Ena artista fitg interessanta tgi amprova bleras tgossas e bleras gartegian. Cun differents materials ed an differents stils.

Artists ed artistas tgi exponan alla Sala Segantini on ple u manc tots ena relaziun speziala er cun la regiun. Er tar Els Gassmann-Nijskens è chegl uscheia, schi er anturn cantungs. Tar ena festa da famiglia giu la bassa era er preschainta Gaby Thomann da Parsonz. Tar chesta occurrenza ò ella er gia l'ocasiun da far ena visita aint igl atelier da chesta donna artista. Ed ella è stada incantada dallas sias ovras. Zont dad egna. Uscheia ò Gaby Thomann piglia se contact cugl president dalla Pro Segantini, Marc Batliner cun la fegnameira da rabaglier l'artista eneda ainten la Sala Segantini. E chegl è alloura er gartagea e venderde passo è Gaby Thomann er stada la persunga predestinada per far igl bavegna e l'introducziun all'exposiziun.

Neida per restar

Tigl nom dalla artista tgi expona actualmaintg ainten la Sala Segantini vaina sapientivaintg er piglia igl sagond nom. Digl reminent gio igl prenom, ma per franc la sia schlat da matta èn betg sainz'oter tipics svizzers. Na, ella è rivada scu matta giovna dalla Hollandia an Svizra tar ena scuntrada internaziunala da giuventetna. Lò ò el emprendia a canoscher en cumpogn indigen: ?? Gassman, en pour. Chesta relaziun è davantada schi intensiva tgi ella è neida an Svizra. Dus onns è ella stada a Lucerna ed ò luvro aint igl service. Siva è ella eida segl bagn puril tar igl sies om ed els èn ossa gio 36 onns en pèr. Ed oz ins stat stupia quant bagn tgi Els Gassmann-Nijskens discorra igl dialect lucernes. Sainza igl minim accent dalla sia tera da derivanza: «Cura è sto per me ple tgi cler tgi la viglia amprender igl lungatg tgi ins discorra cò. Er cun las sias atgnadads ed igl colorit local.» Activitads creativas on adegna tutgia tar la donna. Betg tgi ella vess fatg scolas spezialas, ma tenor igl motto «adegna amprua» è ella s'occupada digl art. Ed oz è ella atgnamaing etabliebla scu artista. Sela chegl cun las sias surcuseidas, igls sies malets e las sias sculpturas. La sia spezialitad èn gio d'antschatta ed anc oz las surcuseidas. La pictura e las sculpturas èn neidas pi tard.

L'artista Els Gassmann-Nijskens (san.) e Gaby Thomann tgi ò fatg l'introducziun all'exposiziun. Tranter ellas en ovra surcuseida tgi sa nomna «sleeping in the moonlight».

Schi discurregn da «scutinems or da tgombra» schi ò chegl betg da far cucls motifs tgi èn da vaser sen las sias surcuseidas e secls sies malets, mabagn cucl material tgi ella dovra per las surcuseidas. E chegl èn textillias viglias. Textillias da seida u oters materials fevgs. E chel ins catta ainten tgombra scu vesch-talbet u vesch-plimatsch. Damais sa referescha igl scutinem or da tgombra segl material.

Cun vurdar televisiun...

Per far las surcuseidas segl urden da seida ò Els Gassmann-Nijskens igl amprem da surter en rom, uscheia tgi igl urden resta tendia ed ella pò luvrar bagn. Angal per glez dovra ella magari en antier de. Pi bod gidava igl om vetiers, perche gl tgi duvrava en tant forza. Ossa veglia ella duple rutina e vigna da far bagn suletta. «Cura tgi ia vign alloura vedlonder vaia nign'ideia tge tgi duess dar ordlonder. La antschev e cun antschever vignan las ideias», del l'artista an dialect perfetg lucernes tgi ins mai sminess tgi ella derivess dalla Hollandia. Savens surcusa ella davant la televisiun. Chegl seian per solit ca. dus oras an de. Ma anfignen tgi l'ovra seia fittada cozza chegl magari treis anfignen quatter meis. Savens surcusa ella cun vurdar televisiun e l'ovra sa sviluppa durant la lavour tar l'ovra tgi è cò alla finala. E pertge fò ella tot ansemem levat dasperas la televisiun, uscheia quasi scu da far caltschoul?:

«L'activitad duess betg esser ensatge tgi gravegia u tgi dovra sforz, mabagn ena furma da recreaziun.»

Sculpturas e malets

L'artista ò tantas ideias per las sias ovras tgi ella dei da sasez: «La va bler mengia bleras ideias, per saveir realisar tottas, schi viglia vigna ma». Dasperas las surcuseidas fò ella er sculpturas. Savens da carstgangs an situaziuns spezialas. Igl material è sto igl amprem lenn ed è anc ossa. Perche gl tgi segl travagl digl sies seir ins veva er gòt ed adegna lenna d'anturn. Ossa fò ella er sculpturas cun arsche glia. Da chella speziala tgi ins sto betg arder. Igl vign deira ainten l'aria. Savens vign er vetiers crap e metal per fixar las sculpturas.

La terza direcziun artistica èn igls malets. Ainten la tecnica dad acril. Igls malets, scu er tot las otras èn atgnamaing mat abstractas. Ins vei adegna ensatge real. Chegl pò alloura esser fitg real dad ena persunga tgi ella canoscha anfignen tar malets tgi ella redutgescha las tgossas realas ad en mimum. Magari mesda ella chellas dus furmas segl madem maleg.

L'exposiziun dad Els Gassmann-Nijskens è daverta anfignen igls 17 d'avost. Taimps d'avertura dalla Sala Segantini èn digl glindesde anfignen la sonda mingamai dallas 15.30 anfignen las 17.30.